Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov
Republike Slovenije

Pomen certifikata FSC (Forest Stewardship Council®) za slovensko gozdarsko in lesno-predelovalno dejavnost

▪ Certifciranje FSC in Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

Glavni namen certificiranja FSC je **podpiranje vzornega, trajnostnega gospodarjenja z gozdovi na svetovni ravni.** Certificiranje potek po sedmih ločenih shemah, in sicer za:

- državne gozdove,
- koncesionarje Sklada,
- zasebne gozdove,
- velike žagarske obrate,
- manjše žagarske obrate,
- predelovalce lesa in
- lesne trgovce.

Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije je prejel FSC certifikat za vse državne gozdove, s katerimi gospodari, leta 2007, kar pomeni, da se v njih gospodari nadstandardno, po principu modernih evropskih gozdarskih državnih podjetij oziroma po mednarodno priznanih kriterijih. **V letu 2010 in 2011 je Sklad proces certificiranja razširil tudi na zasebni gozdarski in lesno-predelovalni sektor, pri čemer je bilo certificiranih že 21 zasebnih podjetij in več kot 25.000 ha zasebnih gozdov.**

▪ Zakaj mora biti v certificiranje vključena tudi slovensko lesno-predelovalna industrija

Pridobitev certifikata FSC postaja ključen pogoj uspešnega izvoznega delovanja slovenske gozdno-lesne industrije, saj **brez certifikata FSC ne bo več mogoče izvažati surovin in izdelkov na zahtevna tuja tržišča**. Certifikat FSC namreč vse pogosteje zahtevajo trgovska podjetja, ker jim je certifikat zagotovilo, da lahko izkazujejo tako svojo okoljsko ozaveščenost kot skrb za kupce, ki jim želijo ponuditi le tiste lesne izdelke, pri katerih so upoštevani vsi trajnostni vidiki upravljanja z gozdovi. Certifikat FSC namreč kupcem izdelkov iz lesa zagotavlja, da je bila v samem izdelku upoštevana celotna nadzorna veriga, ki sega od gospodarjenja z gozdom, do sečnje, transporta, lesnopredelovalne dejavnosti do prodajalca. Dodatni razlogi, zakaj se bodo morali tudi predstavniki slovenskega gozdarskega in lesno-predelovalnega sektorja odločati za vstop v shemo certificiranja, izhajajo tudi iz dejstva, da so kupci vedno bolj okoljsko ozaveščeni in da podjetja, ki imajo certifikat, pridobijo na ugledu in si tako olajšajo dostop na nove trge. Prav tako izdelki s certifikatom pridobijo na dodani vrednosti in kakovosti, krepi pa se tudi sodelovanje med udeleženci lesne verige.

Dunajska c. 58, 1000 Ljubljana
TEL.: +386 (0) 1434 11 00
FAX: +386 (0) 1434 11 31

O FSC

»Svet za nadzor gozdov« oziroma »Forest Stewardship Council®« (FSC) je mednarodna, nevladna organizacija, ki se posveča promociji odgovornega upravljanja z gozdovi po svetu. Ustanovljen je bil leta 1993, kot odgovor na problematiko globalnega krčenja gozdov.

Prisoten je na vseh petih kontinentih (Azija/Pacifik, Evropa/Rusija, Južna Amerika, Severna Amerika in Afrika), v več kot 80 državah po celem svetu. Svoj sedež ima v Bonnu, v Nemčiji.

Na dan 15. 11. 2011 je bilo po vsem svetu (80 državah) po FSC shemi certificiranih 147.831.803 ha gozdnih površin. Skupno število podeljenih certifikatov je 1078.

Samo certifikat FSC zagotavlja naslednje trajnostne dejavnike v celotni verigi upravljanja z gozdovi in v lesno-predelovalni industriji:

- prepoveduje nepremišljene spremembe (pretvorbe) naravnih gozdov ali drugih habitatov po svetu v druge namenske rabe;
- prepoveduje uporabo visoko nevarnih pesticidov po svetu;
- prepoveduje uporabo gensko spremenjenih dreves;
- spoštuje mednarodne delavske pravice;
- spoštuje pravice avtohtonega prebivalstva;
- preprečuje nelegalno sečnjo (spoštovanje zakonodaje);
- skrbi za identifikacijo in prilagojeno gospodarjenje z gozdnimi površinami, ki potrebujejo posebno zaščito (gozdovi, ki imajo kulturni ali verski pomen, habitati ogroženih živali ali rastlin);
- opravlja kontrole certificiranih operacij najmanj enkrat letno in v primeru odkritih nepravilnosti lahko certifikat tudi odvzame.

Svet za nadzor gozdov (FSC) promovira **okolju prijazno, socialno pravično in ekonomsko sprejemljivo gospodarjenje v vseh gozdovih sveta.** Okolju prijazno gospodarjenje z gozdovi namreč zagotavlja, da se ob gozdni proizvodnji ohranja biodiverziteta, ekonomska produktivnost in ekološki procesi. FSC certifikat pomeni tudi socialno pravično gozdno gospodarjenje, ki pomaga lokalnemu prebivalstvu in družbi, da bodo lahko še dolgo koristili dobrine gozdov in da bo gospodarjenje trajnostno naravnano. Ekonomsko vzdržno gospodarjenje pomeni, da je gozdna proizvodnja strukturirana in upravljana tako, da kljub temu, da je dobičkonosno naravnana, upošteva, da dobiček ni pridobljen na račun uničevanja gozdnih resursov, ekosistemov ali lokalnih skupnosti. Napetost med generiranjem večjega dobička in principi odgovornega gospodarjenja z gozdovi se lahko zmanjša tako, da se trgu ponudi velik nabor gozdnih produktov in storitev za njihovo najboljšo ceno.

Razlogi za certificiranje po shemi FSC so torej:

- prispevek k zaščiti gozdov, ki je merljiv;
- večja okoljska ozaveščenost podjetij in kupcev;
- podjetje s certifikatom pridobi na ugledu;
- certifikat omogoča dostop do novih trgov;

- izdelki s certifikatom pridobijo na dodani vrednosti in kakovosti;
- s certifikatom se okrepi sodelovanje med udeleženci lesne verige;
- mednarodna prepoznavnost.

▪ O dobitnikih certifikata FSC s prireditve z dne 20. 12. 2011

1. Podjetje Metropolitana

Ustanovljeno je bilo leta 2001 z namenom gospodarjenja z nepremičninami, kmetijskimi zemljišči in gozdovi v lasti Nadškofije Ljubljana. Poleg Slovenije je njihov prodajni trg še Avstrija in Italija.

2. Podjetje Debeljak

Ustanovljeno je bilo leta 1991. V podjetju iz Sodražice se ukvarjajo s proizvodnjo kuhinjskih lesenih izdelkov in trgovino na debelo. Svoje izdelke izvažajo v Avstrijo, Nemčijo, Nizozemsko, Francijo, Italijo, Belgijo, Združene države Amerike in tudi v sosednjo Hrvaško.

3. Podjetje Korenina

Ustanovljeno je bilo leta 1991. Ukvarjajo se s proizvodnjo in trgovino lesa in lesnih izdelkov. Poleg Slovenije njihov je njihov prodajni trg še Avstrija, Italija, Nemčija, Madžarska, Hrvaška in Bosna in Hercegovina.

4. Podjetje Lovstvo gozdarstvo Gorjanci

Ustanovljeno je bilo leta 2002. Ukvarjajo se gozdarstvom in lovstvom, trenutno pa sodelujejo s kupci lesa v Sloveniji, na Hrvaškem, v Italiji in Avstriji.

5. Podjetje Sibex

Ustanovljeno je bilo leta 1991. Ukvarjajo se z veletrgovino z lesenimi polizdelki in izdelki in delujejo na področju Evropske unije in ostalih držav sveta.

6. Podjetje LESLI.FE

Ustanovljeno je bilo leta 2010 in je torej mlado podjetje s slovenskimi in italijanskimi družbeniki. V 90 odstotkih poslujejo z italijanskimi kupci, prisotni pa so tudi na slovenskem trgu in v državah bivše Jugoslavije.

7. Podjetje Primarna predelava lesa – Krajnc Anton

Ustanovljeno je bilo leta 1992. Ukvarjajo se s predelavo lesa in izdelavo lesenih sodov barrique. Med državami, s katerimi sodelujejo, so Italija, Avstrija, Srbija, Nemčija in Francija.

8. Podjetje Label

Ustanovljeno je bilo leta 1993. Ukvarjajo se s trgovino na drobno z mešanim blagom, pretežno z živili ter posredovanjem hlodovine in rezanega lesa predvsem iz Madžarske, nekaj pa tudi iz Slovenije.

Dobitnik, Marko Rupar, lastnik družbe Sibex d.o.o., je v svojem nagovoru jasno izrazil nujo in prednosti certifikata FSC za vse, ki so vpleteni v lesno verigo:
»Veseli nas, da smo končno pridobili certifikat, za katerega si prizadevamo že več let. Od leta 2006 se o tem intenzivno pogovarjamo z Ministrstvom za kmetijstvo in gozdarstvo in KGZS (Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije), na problem certificiranja slovenskih gozdov smo večkrat opozarjali na sestankih s predstavniki vlade, žal se je zadeva reševala odločno prepočasi. Priključitev k shemi FSC je namreč postajala že nujnost in tako sedaj lovimo že zadnji vlak. V tem času, od začetka pridobivanja, je žal nastala tudi nepopravljiva gospodarska škoda. O tem so nas stalno opominjali naši poslovni partnerji iz tujine, izgubili pa smo tudi kar nekaj velikih in pomembnih naročil. Trenutna tržna situacija namreč priča, da postaja certifikat ne samo nujnost, ampak po naših informacijah z začetkom leta 2013 tudi pogoj za prodajo na evropskih trgih. S pridobitvijo že težko pričakovanega certifikata bomo tako našim izdelkom poskušali dvigniti dodano vrednost, povečati prodajo in pridobiti izgubljena naročila. Ob tej priložnosti pa želim ponovno apelirati na vse, ki ste pristojni za certifikacijo, da čim prej pristopite k cilju, da se v letu 2012 certificira celotna lesno-predelovalna panoga v Sloveniji.«

▪ Strateške usmeritve Sklada na področju gospodarjenja z gozdovi

Gozd je eden od najbolj pomembnih slovenskih naravnih dobrin in gozdarstvo ter lesarstvo zavzemata v Sloveniji pomembno vlogo. Državni les ima pomembno komponento kot osnovna surovina številnim malim, srednje velikim in velikim slovenskim lesnim podjetjem. Gozdarski in lesarski sektor sta edinstvena sektorja, saj lahko izpolnita tri pomembne zahteve sodobne bio-ekonomije in politike: obnovljivost, reciklažo in učinkovitost izrabe surovine. Da bi sektorja lahko zadovoljila tem zahtevam potrebujta integralen politični pristop industrijske, kmetijske, naravovarstvene in energetske politike ter program razvoja in rabe zemljišč. Tudi s stališča varovanja okolja in predvsem kot odgovor na podnebne spremembe gozd vedno bolj pridobiva na pomenu, saj je gozd pomemben ponor CO_2 in strateški obnovljivi vir energije.

Strateška usmeritev Sklada je, da se območja, ki so z vidika ekologije zelo pomembna ohrani. Mreža rezervatov, varovalnih gozdov in ekocelic to usmeritev Sklada le še potrjuje. To so gozdovi, v katerih se sečnja ne izvaja in imajo poseben pomen tako za pestrost gozda kot za habitate živalskih vrst in vodna zajetja. Ob tem pa je bistvenega pomena, da dosegamo uravnoteženost med proizvodnjo funkcijo gozdov in njihovim varovanjem. Ti dve funkciji se morata prepletati oziroma dopolnjevati.

Sklad tudi kupuje zemljišča, ki zaokrožujejo državno posest, varovalne gozdove, gozdove, ki so naravni oz. kulturni spomenik, gozdne rezervate, gozdove, ki imajo pomembne strateške zaloge vode, gozdove s visokim donosom in razvojnim potencialom in vse tiste gozdove, ki so posebej pomembni za Republiko Slovenijo. Na ta način veča površine gozdov, ki so v strateškem interesu Republike Slovenije oziroma imajo velik pomen za dobrobit državljanov.